

Popisal sem Metelkota od rojstva do smerti in menda kakor je res bil, ne pa po kacih izmišljenih vzorih. Ob kratkem sem zaznamnjaval stan slovenščine naše pred njim, in potem sem ga spremljeval vse leta, kar se je prikazal na slovstvenem polju, do smerti in še po smerti, kolikor sega v slovstvo. Vedno sem se oziral na vgodne ali nevgodne razmere narodne ter književne, pa tudi slovanske. Popis ta kaže mnoge izvirne in poslovenjene sestavke njegove, nekatere pisma in prav slavni učenjaki slovanskih spominke, kateri niso bili še doslej natisnjeni. Posebno sem pazil na to, kar zadeva ali učence ali pa učitelje.

Želeti je pač, da se popravi mu spominek na grobu in ohrani stanovitno; še bolj, da se vstanovi po njegovi oporoki tolikanj potrebna sirotnica za zanemarjene otroke; in naj bolj, da se prav obrača dnarna in književna vstanova njegova za šole, slovenščino, učence in učitelje, da Metelkota vsled tega še v prihodnje slavili bomo hvaležni učenci in učitelji slovenski. V to pomozi mili Bog!

Ker pa je vsa različna tvarina v treh tečajih natisnjena po posamesnih listih, utegne vendar marsikomu ljub biti razgled, kateri mu kaže poglavitne reči po letih in šestdeseterih številkah vsega popisa. Toraj naj se ponatisne v Tovaršu tudi razgled o Metelkotu v slovenskem slovstvu.

Razgled

IX. Leto 1871.

A. 1789 — 1825.

1. Rojak slovenski, učenec, duhoven, stolni katehet.
2. Po Ravnikarju na stolici slovenski prvi očitni učenik.
3. Vodnikov naslednik, kranj. tolmač, laščin., sloven. pripravnik.
4. Po Kopitarjevi slovnici uče snuje lat. slovenski pravopis.
5. Ž. Popovič, Fr. Bilic, abecedni shod na Dunaju.
6. Tolmač sproži slov. popis krajevnih imen po Kranjskem.
7. Po Dobrovškem sestavi a) „Lehrgebäude d. Slowen. Sprache“.
8. Slomšek o prvih polah, sloven. časopisu, Krajne pisateljijh.
9. Jarnik o slovnici, čerkopisji, kranjsko-koroškem narečji.
10. Dobrovskega Jezikoslovno pismo o novi slovnici.
11. M. Čop, P. J. Šafarik v „Gesch. d. südslaw. Literat.“

B. 1825 — 1835.

12. Metelčice vspeh, J. Zalokar, Bl. Potočnik, spiski b)–c).
13. Po Vodniku slovar slovenski, Fr. Jelovšek, J. Burger.
14. Abecedna vojska na Koroškem, J. Zupan in J. Burger, Slomšek.
15. Jarnik „Etym.“, abecedna vojska na Štajerskem, A. J. Murko.
16. Krajnska Čbelica, Prešernova Čerkarska pravda.
17. Čelakovski v Česk. Museum, Čop v „Illyr. Blatt.“
18. Abecedna vojska na Kranjskem, Kopitar, Prešern.
19. Metelkovci, homeopati, Metelčice osode.

X. Leto 1872.

C. 1835 — 1849.

20. f) Berilo, vspeh Čbelice in Čerkarske pravde, smert Čopova.
21. Prešernov Lel in Palinur, Likavec knjižnič., jeziko-znanje.
22. Glagolita Clozianus, Kerst per Savici, Emil Korytko.
23. J. Globočnik lat. slov., Prostoslav Milko o slovstvu v „Illyr. Bl.“
24. Carniola, Jordans Jahrb., o bogoslov. knjižn. Fr. Malavašič.
25. Lj. Gaj. Kmet. in rok. Novice, Gajica v slovenščini.
26. g) Oznanila, h) Serce, misijonarjem v Ameriki, milostinjar.
27. O Bohoričici in Gajici A. A. Wolfu, Drobtinice, v Novicah.
28. Natok l. 1848, nova čerkarska pravda, P. Hieinger, M. Ambrož.
29. V rečeh slovenskega pravopisa Metelko pa Bleiweis.
30. Slovenskemu društvu pismo, Vodnikov slovar.
31. Zalokar v Laib. Ztg., i) Anhang. Podlipski, Staroslov. spom.
32. k) Vir ali Razl. sv. Mat., A. A. Wolfu, Sloven ali Slovan v Novic.

D. 1849 — 1857.

33. Slovenščina in Metelko na gimnaziji, sloven. ogovor v 8. razr.
34. Slovnicna Potočnikova, o Malavašičevi slov. razsodba.
35. Cvetja slov. pesništva J. Macun, Keršč. kat. nauka obsoja.
36. Staroslovenščina, Fr. Miklošič Lex. ling. slov., pism.
37. Váceslav Hanka, Ostromir, v staroslov. nauk. ogovor.
38. A. Oliban, Met. v Novic. o *lj* in *nj*, *u* in *v*.
39. Malo berilo za slov. nemške šole in razsodba o njem.
40. A. Janežič, Slov. Bčela, Slovnicna z ber. cir. in glag.
41. Pismene šolske naloge, svobodne domač. na lic. gimnaz.
42. Star. učitelja previdna resnobnost, mlad. dijakov preširna kratkovidnost.
43. Prijatelj čiste slov., o žabi in volu, J. Nečásek, poslavlj. v pokoj.

XI. Leto 1873.

E. 1857 — 1860.

44. Zgodov. društ. „Mitthg.“, Vodnik Spomenik, slov. sv. Pismo in Slovar.
45. Ogovor o dušni slepoti, katehet rok. in obert. učencem.
46. Spominki ruski, oporoka, smert, po časnikih, na gomili.
47. J. Poklukar alfab., spomen. po časnik., knjigah, Oesterr. Revue.
48. Oporoka sirotam, ljud. šol. in učiteljem, slovenščini.
49. Gimnazij. in bogoslov., Metelčica na grobéh, Metelkov spomenek.
50. Rokopis. Pismenica, Slov. Beril. za 8. razr., o starosl. Levstik.
51. Iz predgovora o Cirilu in Metodu, ciril. in tevtonsk. navod.
52. O starosl. po Vostokov., Glagolišk., Ostromir, Remški evang.
53. P. Maksim v Moskvi, Karaman, Atoško gorovje.
54. Malikoslovje, Hanuš „slaw. Mythus“, Karantanski ostanki.
55. Novoslov. pismenstvo v 4 dobe, posebnosti glasov.
56. Pismen. po Čopu od Truberja do Petr. Dajakota.
57. Od Metelkota do Novic in Hrovašk. vzajem. slov.
58. Vzajemnost slovenskega z drugimi sorodnimi jeziki, Petruzzi.
59. Ogovori o začetku šolskega leta na lic. in gimnaz.
60. Slov. besede, slovniške oblike, izreki in pregovori.